

# UNIVERSITETET I OSLO

## Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i: MAT2200 — Grupper, ringer og kropper.  
Eksamensdag: Torsdag 7. juni 2007.  
Tid for eksamen: 09.00 – 12.00.  
Oppgavesettet er på 2 sider.  
Vedlegg: Ingen.  
Tillatte hjelpemidler: Ingen.

Kontroller at oppgavesettet er komplett  
før du begynner å besvare spørsmålene.

**Oppgave 1.** La  $M_2(\mathbb{Z}_3)$  være ringen av  $2 \times 2$ -matriser over kroppen  $\mathbb{Z}_3$  og la  $G$  være delringen av  $M_2(\mathbb{Z}_3)$  gitt ved

$$G = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ -b & a \end{pmatrix} \mid a, b \in \mathbb{Z}_3 \right\},$$

hvor  $G$  har operasjonene av addisjon og multiplikasjon av matriser i  $M_2(\mathbb{Z}_3)$ .

- Vis at  $G$  er en kropp.
- Vis at polynomet  $x^2 + 1$  er irreducibelt over  $\mathbb{Z}_3$  og forklar hvorfor  $\mathbb{Z}_3[x]/\langle x^2 + 1 \rangle$  blir en kropp.
- La  $\alpha$  være et nullpunkt av  $x^2 + 1$  i en kroppsutvidelse av  $\mathbb{Z}_3$ . Husk at av definisjonen er  $\mathbb{Z}_3(\alpha)$  isomorf med  $\mathbb{Z}_3[x]/\langle x^2 + 1 \rangle$ . Vis at avbildningen

$$\phi\left(\begin{pmatrix} a & b \\ -b & a \end{pmatrix}\right) = a + \alpha b$$

er en isomorfi fra  $G$  på kroppen  $\mathbb{Z}_3(\alpha)$ .

### Oppgave 2.

- Vis at polynomet  $f(x) = x^5 - 2$  er irreducibelt over  $\mathbb{Q}$ .

(Fortsettes side 2.)

- b) La  $K = \mathbb{Q}(\sqrt[5]{2}, \zeta)$  hvor  $\sqrt[5]{2}$  er den reelle 5-te roten av 2 og  $\zeta$  er en primitiv 5-rot av enheden ( $= \cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}$ ). Vis at  $K$  er rotkroppen til  $f(x)$  over  $\mathbb{Q}$  og at  $[K : \mathbb{Q}] = 20$ .
- c) Forklar hvorfor det finns kun en mellomkropp  $\mathbb{Q} \leq K' \leq K$  som er normal over  $\mathbb{Q}$  og har  $[K' : \mathbb{Q}] = 4$ .
- d) Finn antall mellomkropper  $\mathbb{Q} \leq E \leq K$  slik at  $G(K/E)$  tilsvarer Sylow 2-undergrupper av  $G(K/\mathbb{Q})$ .

**Oppgave 3.** La  $\alpha = \sqrt{5 - 2\sqrt{5}}$ .

- a) Finn det irreducible polynomet  $f(x)$  til  $\alpha$  over  $\mathbb{Q}$ .
- b) La  $K$  være rotkroppen til  $f(x)$  over  $\mathbb{Q}$ . Forklar hvorfor  $[K : \mathbb{Q}] = 4$ . Vis at  $[K : \mathbb{Q}(\sqrt{5})] = 2$ .
- c) Vis at Galois gruppen  $G(K/\mathbb{Q})$  er isomorf med den sykliske gruppen  $(\mathbb{Z}_4, +)$ . (Hint: merk at et av de elementene  $\beta$  i  $K$  som er konjugert med  $\alpha$  over  $\mathbb{Q}$  oppfyller  $\alpha\beta = \sqrt{5}$  og se på utvidelsene til  $G(K/\mathbb{Q})$  av det ikke-trivielle elementet i  $G(\mathbb{Q}(\sqrt{5})/\mathbb{Q})$ ).

SLUTT